

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r.t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
 Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többzsöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabása szerint a Leopold Gyula Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Karácsony.*

A természet világa pihen. Téli álmát alusza, hogy új erőt gyűjtsön új tavaszra, új életre, új feltámadásra. Hosszu éjszakák sötétsége borít be mindent. Kődön szűrődik át a rövid nappalok napsugára is. Még a verőfenynek sincs melege s a mint a nyugvó nap visszapillant az ég pereméről, nem lát egyebet, mint élet és virág nélkül való pusztaságot, száraz, zörgő ágakat, a melyek között kísértetiesen suhog a fagyasztó északi szél.

De a kegyelem, de az üdvösség világában nincs pihenés; nincs álom; nincs hosszú éjszaka, dermedt fagy; nincs pusztaság és nincs nyomasztó köd. A kegyelem napja szüntelen szórja fényének sugárkéveit, ontja életet adó meleget és vonja örök világosságba még a legszegényebb, legeihagyatottabb lelkeket is.

A kegyelem világa angyalok lépteitől, suhogó szárnyaiktól zajos. Angyalok énekétől hangos. Bekesség és jóakarát égi harmatjától csillogó és üde. Mennyei fény ár-

* A kolozvári ref. theol. Akadémia ez idei Csepep-tusából.

jában uszik s benne az örökeletnek hervadást nem ismerő és a boldogság virágainak pompájában ragyogó örök tavasza honol.

Bethlehem égi követői, a mióta először hirdettek örömet a jászolbölcső felett, nem szüntek meg mind e máj napig örömmüzenetet hozni a mennyből ennek a szegény, folyton aggódó, folyton elégedetlenkedő, kétkedő és kétségek között hánykódó emberi léleknek... de vajjon meghallják-e örömmondó szavukat?

Azóta, hogy az isteni dicsőségnek első fénysugara kilövelt Efratának kicsiny Bethleheméből, szüntelen arad onnét az égi fény... de vajjon azokban a folyton tépelődő, szenvedélyektől elhomályosított, önző törekvések, sőt bűnök sötétségében bolyongó lelkekben támad-e világosság?

És a mióta megcsendült a szeretetnek első szava a világot Megváltónak születésénél az angyalok énekeiben, azóta ez a hang soha el nem némul, cseng és zug az ég és föld között; hiv szüntelenül ahhoz, a ki maga akar nyugasztalni bennünket... de vajjon visszhangra talál-e az égi hang a fásult, köznöyös, földi zajtól eltompult szívekben?

Amaz első szent karácsony óta hány nem-

zedek tűnt el! Népek, nemzetek, birodalmak, hatalmasságok, királyságok és uraságok emésztettek meg a mindent megőrlő idő által, csak az Isai törzskéből hajtott vesszőszál és az ő gyökereiből növekedett virág-szál nő mind magasabbra, hogy legyen az Urnak nevére örökkévaló jegyül. Mennyi vihar tombolt át azóta ezen a világon és mennyi mindent elsodort magával: csak azt a Jakóbtól származott csillagot, csak annak az örök fényét nem homályosíthatta el és csak Azt nem dönthette meg, a kinek ama „Régi idejű“ adatot hatalmat és dicsőséget és országot, hogy minden népek, nemzetek és nyelvek Neki szolgáljanak.

Legyen áldott a neve a békesség és szeretet Istenének!

Az otthont védő törvényjavaslat.

Az igazságügyminiszterium folyó év tavaszán egy törvényjavaslatot adott ki, mely régóta felszinen levő kérdés megoldását kívánja.

A 70-es évek óta erősödő mezőgazdasági válság a mezőgazdák és képviselők figyelmét

TÁRCZA.

A „Közérdek“ Jubileuma.

— Török Bertalan-tól. —

— A „Közérdek“ eredeti tárczája. —

Egy pár nap és egy pár lapszám még s ezzel bezáródik a „Közérdek“ pályafutásának 25 esztendője. Közel 40 éve már, hogy megírtam első hírlapi cikkemet a néhai „Kolozvári Közlönyben“ s ez idő óta ki nem hullott kezemből a toll. Természetesen a legtöbbet a „Közérdek“-be írtam s elmondhatom, hogy nagyon jó iskola volt ez reám nézve. Irni kellett gyorsan, hiven, jól és mindenről. Ma politikáról, holnap közigazgatásról, gyümölcsészetről, műkedvelőkről, theologiai akadémiáról, megyei és városi ügyekről. Tudni kellett mindenről és ismerni embereket és dolgokat. Néha én írtam az egész lapot, s a korrektúrával is én voltam éveken át megterhelve.

1881. őszén egy bátor, jó üzleti szellemű

nyomdász ember telepedett le Enyeden Pollák Mórnak hívták. Ő ugyan a kávéházban ült a legtöbbet, de valószínűleg így velte legjobban nyélbe ütni üzleteit. A régi Magyar, most Kossuth-utczában volt lakása, nyomdája, ahol egypár nyomdászinas próbalkozott a szedéssel. Pollák úr szélesebb körben igyekezett ismertté tenni üzletét s e czelra legjobbnak ítélte, hogy „laptulajdonos“ legyen. Beállított hozzá, azután dr. Boros Gáborhoz, a polgári leányiskola fiatai, de nagyon sokoldalú klasszikus képzettséggel bíró tanítójához, elment másokhoz is kerlelni, felvilágosítani, kapacitálni és nem is hiába. Vármegyei főjegyző voltam akkor s az en kis szobámban gyűltek össze az ifju óriások. Mind lelkesek és önzetlenek. Pénzünk nem volt, de nem is kaptunk sem Pollák úrtól, sem mástól. Pénze valószínűleg Polláknak sem volt s azért a lap csak „társadalmi, közigazgatási és közgazdasági“ lehetett, mert nem volt kaucziója. A czim felett vitáztunk egy kissé. „Nagyenyed“,

„Nagyenyed és vidéke“, „Alsófehérvármegye“ s több ilyen név forgott szóban, míg végül elfogadták az általam ajánlott „Közérdek“ nevet. Persze a jó és rossz vicczek rögtön megindultak. Szerkesztővé dr. Boross Gábort választottuk. Egészzen arra való ember volt. Jól írt versben és prózában, szépen hegedült, alapos zenei ismeretei voltak és előszere-tettel foglalkozott a klassika literatúrával. Kész volt irni bármely pillanatban. Az év végén megjelent az új lap és előfizetési felhívása minden szépet és jót ígért. A sok nagy-nevű munkatárs között szerényen húzódtunk meg néhányan, mi helybeliek, mint dr. Magyar Károly, Makkai Domokos, Morágyi István, Szilágyi Farkas.

Nem tudom hány előfizető volt, de Pollák úr soha sem panaszkodott, ellenben sokat járt a kávéházba s egyszer csak eladta a nyomdáját s vele a lapot is. Nekünk mind-egy volt: irtunk hűségesen. Az öreg, mogorva Wokál, az új kiadó is nyomtatta a lapo hűségesen.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

olyan földre terelte, hol ilyen válság: lenyomott gabonaárak, apróbb birtokok eladása, sűrű árverések, a földbirtok értékével arányban nem álló adósság nem fordult elő. Alapos megfigyelést tettek Amerika gazdálkodási viszonyai között és egy intézményt fedeztek ott fel, mely egyik főkozója volt a kisgazdaságok szaporodásának és erősödésének. Ez az intézmény a homestead, vagy otthonvédelem.

Ettől kezdve sok képviselő vette fel programbeszédébe a kisbirtok olyan védelmének törvénybe foglalását, mely a család lakásául szolgáló háznak és bizonyos meghatározott nagyságu és értékű szántóföldnek mentességét biztosítaná végrehajtás és árverés alól és lehetővé tenné arra a családra nézve a háznak és földnek nemzedékről-nemzedékre birtoklását.

Ha a kormány mégis 30 év múlva áll elő a javaslattal, azt okkal lehet annak tulajdonítani, hogy az amerikai és itteni gazdaságok és gazdálkodás között kevés hasonlóságot talált és hogy mégis megjelent a javaslat, azt a legújabb időben fenyegető jelentőségűvé emelkedett kívándorlás hatásának tulajdonítom.

A karácsony épen a családi otthon ünnepe lévén, ezért is ideje e javaslatot ismertetni. Az otthon alapítás feltételei személyre és a vagyona vonatkozóak.

Otthon jogi értelemben csak családos ember alapíthat és 8000 koronát meg nem haladó értékű házra és földbirtokra.

Az érték az itteni elaprózott földbirtoknál sok.

Nagy akadály a már létező jelzalogos tartozás, mivel ez kivéve bizonyos törlesztéses kölcsönt és pénzáradék-tartozást, kívánja a kedvezmény megállapítását.

Az eljárás a telekkönyvi hatóság által foganatosított a kérdéses ingatlanra vonatkozó telekkönyvi feljegyzés és az otthon-alapítás kihirdetése által.

Csak kérelemre adható meg a kedvezmény

tehát a földbirtokostól függ annak igénybevétele. Az ilyenképpen megalapított, feljegyzett és kihirdetett kedvezmény hatását a javaslat a következőkben határozza meg:

Az alapító ellen fennálló személyi követelés miatt az otthon csak úgy vonható végrehajtás alá, ha a követelés az alapítást megelőző időből származik vagy pedig ha a követelésnek jogalapja: közadó vagy más nyilvános teher viselésének törvényi kötelessége, a tartásnak törvényi kötelessége; tiltott cselekmény olyan szolgáltatás, mely a család élelmezésére, ruházatára röviden elsőrendű életszükségleteire vagy a ház karbantartására és a föld művelésére történt.

Nem lesz tehát a javaslat szerint egy olyan menedék, mely a családtól el nem vehető, mely nemzedékről-nemzedékre biztosítja annak bennmaradását.

Ez azonban más helytt sincs úgy. Nem is teremthet az állam egy olyan birtokos osztályt, mely adót és más köztartozást csak akkor fizet, ha akar vagy a amelyiktől csak ingó vagyona gyakorolt befolyás biztosítja az adó megfizetését.

A javaslat ezen tartalma tehát nem támadható meg, de az már igen, hogy az egész intézmény az ország azon részeiben, hol a földbirtok el van aprósodva mi hatással sem lehet.

Ma ugyanis — az itteni birtokosságról szólnak és az egész erdélyről — kivétel a meg nem terhelt birtok és a 8000 k. értékű földbirtok tulajdonos részé épen olyan jelzalogi tartással van terhelve, mely nem törlesztéses kölcsön és a minő a kedvezmény megadását kizárja.

A nagyobb birtokok között több fordul elő tehermentes — de ezek az érték miatt vannak kizárva a kedvezményből.

Második tényező a tervezett intézmény jelentéktelenné tételéhez a tulajdonosnak azon joga, mely szerint a kedvezményről feltétlenül bármikor lemondhat.

Ha ugyanis a feljegyzés után jön a gazda oly szükségbe, a minőben hitelre szorul, ma

midőn a takarékpénztári hitel a tulajdonos, hogy ezt megkaphassa, kénytelen lemondani a kedvezményről, csak azért, hogy birtokát megterhelhesse.

Ez okokból nálunk, továbbá mindenütt, hol az ittenihez hasonló gazdasági alakulások vannak, ezt a törvényt akár meg se alkossák, mert jelentéktelen hatású lesz, vagyis egygyel több fordítás a törvénytárban most amerikai szövegekből.

Nem is lehet másként. A hol ez intézmény keletkezett az egyesült államok földjén, 55-6-tól 111-2 kataszteri holdnál megfelelő birtokokra alkalmazták. Ez hitem szerint ott sem lehet az u. n. törpe birtok típusa.

Nálunk az ilyen adóssággal terhelt apró birtok tehermentesítésére és tulajdonosának talpraállítására Amerika tesz újabbán a legtöbbit a magas munkabérével, melyekből igen sok kisbirtok terheit fizették ki itthon.

Ugyanazt a célt, melyet a javaslat akar szolgálni, véleményem szerint más intézkedés biztosítaná.

Ez volna a legkisebb ház-osztály-adóval megterhelt házaknak kivétel nélküli mentessége a végrehajtás alól. Az élet ugyanis máris ezt az eredményt mutatja.

A kincstár a saját követeléseiről ilyen házakat nem vesz végrehajtás alá, mert ugy sem tudja végrehajtás útján behajtani követeléseit — még az eljárás költségeire korlátozva sem.

Hitelt nyújtó társulatok csak ilyen házra szabályszerint nem nyújtanak hitelt — ugyanazon okból.

Egyesek személyes követeléseiről hagyni ezeket az utolsó menedékeket elárverezni — nem indokolt. Ha a kedvezmény ki van mondva, igaz, hogy az ilyen csak házzal bíró kisembereknek hitele valamiben korlátozva lesz, de azzal szemben a földművesek és kisiparosok sok ezre lesz biztosítva és pedig nemzedékről-nemzedékre a felől, hogy fejét mindig saját házában hajthatja le.

Dr. Garda Kálmán.

Ámde egyszer csak dr. Boros Gábort kinevezte a kormány Nagyszébenbe gymnasiális tanárrá. Meg voltunk rökönnyödvé. Néhai Szilágyi Gyulát, majd Váró Ferenczet tettük szerkesztővé, de nem sokáig állották a dicsőséget, mert mint ambíciós tanároknak rengeteg volt a dolguk. Várót különösen bosszantotta a korrekúra. Pontosan korrigált s a hibák közül mégis szép számmal maradt a lapban a gyöngye szedők miatt. Kapitult. Ujra összegyűltünk egy este a főjegyzői szobában, azon tanakodni, hogy ki legyen a szerkesztő. Szegény Szilágyi Gyulát biztattuk, de mivel nem igen tetszett a ketségkivül háládatlan multság, más pedig nem volt kapható, eikeresedve állottam fel s kijelenttem, hogyha dr. Magyar Károly és Szilágyi Farkas barátaim támogatnak, elvállalom a szerkesztést, 1884-ben a mi hármas szerkesztésünk alatt jelent meg a lap, erős írói garda által pártolva.

Dr. Kovács Ödön, a fényes eszű, fényes képzettségű theol. tanár, Makkai Domokos

a történelem finom humoru tanára voltak a legkiválóbbak. Fogarassy Albert „Feketegyergyói“ név alatt írt. Jeles költőink voltak: így pl. Szabó Jenő, kit Hegedűs István tanár ajánlott, meg Szabó Ferencz, ki érdekes balladákat írt. Majd Nagy Zsigmond — most debreczeni főiskolai tanár — akkor theologus jött meg Utrechttől, ki kész volt minden ötletes munkára. Őt utaztattam végig a bevándorlott bukovinai csángókkal a vármegyén keresztül; csak amugy ontotta a sok érdekes csángó-éneket és mesét, amit zöld szekerükön ülve fölcsedetett tőlük. Balázs József most besztekerzei ev. ref. pap is sűrűn keresett föl szép verseivel, novelláival. Derék theologus munkatársaink, ha külföldre mentek, szívesen írtak „berlini, utrechti, zürichi, sőt edinburghi leveleket is. A legszebbeket Nagy Zsigmond és Bodor János, most szászvárosi ref. lelkész írta Berlinből. De fölkeresték barátaink lapunkat a világ minden részéből. Szegény Fénichel Jakab Ausztráliából, — Ebergényiné —

Emmanuel Ida pedig Dél-Amerikából küldötték, haza-sóvárogva, érdekes leveleiket. Kis-Ázsiából dr. Magyarinak egy orvos barátja írt. Nemsokára ide telepedett, mint főispáni titkár, dr. Werner Gyula és fényes tollával, ragyogó stílusával sokszor fölkereste lapunkat. Lázár István tanár kiváló szép, eszme-dús cikkeket jól ismeri közönségünk, ő is mihamar a mi gardánk első rangú tagja lett, ki dr. Ebergényi Sándor, előbb főispáni titkár, majd országgyűlési képviselő, most belügyminiszteri osztálytanácsos volt főmunkatársunk után vette át, mint főmunkatárs, a lap vezetését.

Lapunk hozta először Szilágyi Farkas nagybecsű dolgozatait az 1848-9. időkről, néhai Biró Lajos feljegyzéseit a szabadságharc csatáiról, Rikosi István leírását Aburdány és Zalathna pusztulásáról, szentkatolnai Bakk Endrének Vizaknáról és több alsófehérmegyei községről szóló történelmi adatait és leírását. És ne feledjük dr. Magyar Károly kedves emlékü barátunknak

SÁMSON JAKAB

Telefon 423.

uri szabó

Telefon 423.

KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 2.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát

honi, angol, scoth és francia különlegességekben

FÉRFI RUHÁK a legmodernebb szabászat alkalmazásával, saját műhelyében készíttetnek. 12 49-105

Gyore és ponto kiszolgálás Gyore és pontos kiszolgálás

Előfizetési felhívás.

A „Közérdek“ 1907. január 1-től új szerkesztő vezetése alatt, új munkatársak erejével megizmosodva jelenik meg.

Fokozott erővel és bizalommal óhajtja kivenni a részét abból a hazafias feladatból, hogy városunk, vármegyénk és egész nemzetünk közügyeinek a legjobb meggyőződése szerint jó szolgálatot tegyen.

Politikai iránya azon programra lesz alapítva, melyet az alkotmány-párt bölcs és lelkes vezérei 1905. novemberében megalkottak. Mert a mint a politikai események napról-napra fényesen igazolják, ez a nemzeti erősödésnek legbiztosabb útja; ez vezet csak el, a természetes fejlődés fokozatain keresztül, anyagi és szellemi emelkedéshez, boldoguláshoz, hatalomhoz, tekintélyhez s minden magyar gondolat és akarat végső céljához: a gazdasági és politikai függetlenséghez.

Az elveinkért folytatandó küzdelemben egyetlen fegyverünk a politikai tények tárgyilagossága ismertetése és bírálata, a bizonyítékokkal támogatott igazság hirdetése lesz; tehát a felvilágosítás és meggyőzés. Jó izlésünk nem fogja engedni, hogy erről a térről a pusztá pártoskodás vagy éppen személyeskedés balosványára tévedjünk.

Törekedni fogunk arra, hogy kicsiny és szigetképpen álló magyar társadalmunk erejét a nagy nemzeti feladatokra egyesítsük, tömörítsük s ez által egységes és erős közvélemény kialakulását elősegítsük.

Kérjük azon tisztelt olvasóinkat, a kik ezen feladatok fontosságát érzik, elismerik és méltányolják, hogy lapunkat, mely ez irányt egész erejével szolgálja, akarja, támogatni méltóztatásuk.

Előfizetés egész évre 12 korona.

„ fél évre 6 korona.

„ negyed évre 3 korona.

Vegyes hírek.

— Olvasóinkat kérjük, legyenek szivesek előfizetéseik megújításával és érdekes vidéki hírek beküldésével bennünket támogatni.

— Lapunk mai száma nyolcz oldalon jelenik meg, mert a karácsonyi ünnepek miatt a f. hó 27-diki (csütörtöki) számnak el kell maradnia.

finom homoru, eles kritikával írott cikkeik. Ő volt mindvégig hűséges szerkesztőtársam, míg súlyos fájdalmas betegsége nem szegte végleg kórágáéhoz.

Elmondhatjuk, hogy a „Közérdek“ nemcsak hű krónikása volt egy negyedszázadon át vármegyénk és városunk közéletének, hanem azt is bátran állíthatjuk, hogy erős harczosa volt nemzeti, hazafias törekvéseinknek. Egyetlen közügy nem indult meg anélkül, hogy a „Közérdek“-ben sokszor kemény vita, néha erős küzdelem ne folyt volna felette. Elég utalnom például a Bethlen-kollégium theologiai akadémiájának Kolozsvárra helyezése ügyében folyt elkeseredett küzdelemre, melyben az erdélyrészi magyarság jelentékeny részének nézeteit védjük és kíméletlenül támadtuk az ellenfél érveit.

Mi sem természetesebb, hogy a sok erős küzdelem, reám nézve különösen, sok személyi kellemetlenséggel járt. De nem hátráltam meg, sem a párbajra kihívások, sem a sajtóperek elől, akár én irtam, akár barátaim. Az igaz ügy védelme volt az első

— **Boldog karácsonyi ünnepeket** kívánunk lapunk olvasóinak. Békesség és szeretet lelke szálljon rájuk s adjon nekik a bajokban vigasztalást, az élet küzdelmeiben ünnepi nyugalmat, és új erőt a jövő fáradaimhoz, terveikhez!

— **Unitárius istentisztelet.** Karácsony másodnapján délelőtt 11 órakor, a helybeli leányiskola egyik tantermében, urvacsoira-ostással un. tárius! isteni tiszteletet tart Gál Miklós torockószentgyörgyi lelkész.

— **Felhívás Nagyenyed művelt közönségéhez.** A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter ur lelkes felhívást intézett hazánk tanárvilágához szabad lyceumok tartása iránt. Ennek kapcsán az Erdélyi református egyházkerület igazgatótanácsa ugyanilyen tartalmu körlevélben szólította fel erdélyrészi református kollégiumaink tanárkarait szabad lyceumok tartására a művelt közönség közreműködésével. A Bethlen-kollégium tanárkara örömmel vette a felszólítást annyival inkább, mert ezt a nemes cézét már évek óta szolgálja szabad lyceumszerű felolvasások tartásával, tehát a felszólítást járt csapáron találta. Most, hogy az eddig önként teljesített nemes feladat tovább folytatását a magas kormány, illetőleg a főhatóság hivatalos felszólítása is szentesítette, sietnünk kell az állandó szervezés munkájával. Tisztelettel kérjük tehát Nagyenyed művelt közönségének minden érdeklődő tagját: szíveskedjenek folyó (december) hó 30-án délelőtt 11 órakor a városház tanácstermében megjelenni, hogy a szabad lyceum tervezetét megbeszéljük és meg is állapítsuk. Fogarasi Albert rektor-professzor, Fogarasi Béla főgimn. igazgató.

— **A protestáns nőegylet választmánya tagjaihoz.** Prof. Nőegyletünk a karácsonyi élelem kiosztást f. hó 24-én reggel fel 9 órakor végzi a ref. kántori lakon levő gyűlésteremben. Ez alkalommal 82 szegény család fog segélyben részesülni, ugyanazok, melyek egész télen át kenyeret kapnak. Most kiosztatik minden családnak karácsonyra 2 $\frac{1}{2}$ kgr. kenyér; Zeyk Dániel ő méltósága adományából 82 adag sertés-hus; részben a Zeyk Dánielné ő méltósága és özv. dr. Kovács Ödönne ő nagysága, részben az egylet pénztára adományából 82 véka burgonya. Felkérjük az egyesület választmányának tagjait, hogy szíveskedje-

kötelesség s ha érveimre nem érvekké, hanem másként akartak válaszolni, tudtam győzni másképpen is.

És ma, 25 év után, midőn leteszem a szerkesztői tollat, a „Közérdek“ régi lapjait forgatva, nem a kellemetlenségek, félreértések, gyanúsítások tömege ugol fel emlékezetemben. Más, gyöngye ember, régen letett volna a „Közérdek“ szerkesztéséről esnem áldozott, nem dolgozott volna teljesen önzetlenül, hogy végül immár nem szokatlan jutalmul „vörösposztó“-ként tüntessék fel éppen olyanok, akiknek egykor, valamikor, nagyon jól esett a „Közérdek“ védelme, támogatása, küzdelme. Az én emlékeimben csak a régi egyetértő, együtt küzdő írói gárda tagjainak barátsága, ragaszkodása maradt meg, melynek oly sok kedves, verőfényes óráit köszönhetek. A 25-ik év gyorsan lepergő utolsó perceiben sorban felidéztem emlékeket igaz szeretettel, és rájuk gondolva qgy érzem magam, hogy ha újra kezdeném az életet, életem munkásságától a „Közérdek“ szerkesztését nem hagynám ki.

nek a jelzett helyen és időben megjelenni, s e kiosztást eszközölni. Az egyesület elnöksége.

— **Tornaverseny.** A Bethlen-kollégium ifjuságának tornaköre folyó hó 21-én délután 5 órakor a tornateremben jól sikerült házi versenyt rendezett, melynek műsora a következő volt: 1. Szabad gyakorlatok. 2. Gyakorlatok a gyűrűhintán, asztalon, nyújtón. 3. Ugrások gyűrűhintával és lovon. 4. Kötélgyakorlatok. Játékok. A tornázók szépen fegyelmezett és ambiciózus csapatából ki kell emelnünk a csapat vezetőjét, Herepei Árpád VIII. oszt. tanulót, ki könnyed, elegáns és bravuros gyakorlataival s ügyes vezényleseivel általános tetszésben részesült. Este 8 órakor a tornateremben tánc volt, mely a figyelmes ifjuság fáradatlan táncz-kedve folytán a legjobb hangulatban tartott a könyörtelen éjféli lefúvásig.

— **A Szabad Lyceum** mult heti óráján dr. Szilády Zoltán tanár tartott érdekes szabad előadást az ideg-rendszerről. Ezen tárgyról való előadásának sorát dr. Apáthy István híres tudósunk fölfedezései alapján a jövő csütörtökön, délután 5 órakor a természetrajzi előadó teremben folytatni fogja.

— **A Kossuth Lajos** asztaltársaság XXXIV-ik összejövetelét 1906. december hó 23-án — vasárnap — este 8 órakor, a Kéthattyu kávéházban tartja. 1. Nyitányt játszik Káló Géza zenekara. 2. Magyar nyelv és magyar ruha czímen felolvas Király Sándor tanár. 3. Ábrányi Magyar nyelv czimű költeményét előadja Felmeri Sándor tanítóképző tanár. 4. Magyar dalokat ad elő Káló Géza zenekara. 5. Szavai Máthé Erzsike. 6. Kurucz dalokat játszik Káló Géza zenekara.

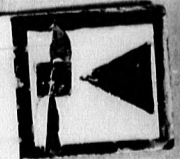
— **Sok róka.** Így mondják a baromvászár-utczában levő kertek tulajdonosai. Alig mulik el reggel, hogy e kertekhez tartozó udvarokban a majorság között kárt ne tennének. Két hét alatt körülbelül 40—50 drb tyukot, pulykát stb. fogyasztottak el a bator és ravasz róka-komák, teljes biztonságban az éber vadász szemek és még inkább a puskájuk csóvének az elkerülésével. Vajjon nem-e kétféle rókák is alkalmatlankodnak?

— **Disztornázás.** A gyulafehérvári róm. kath főgimnázium tornaköre 1906. december hó 21-én délután 5 órakor az intézet tornacsarnokában nyilvános disztornázást tartott. A nagyközönség jelenlétében szép sikerrel lefolyt ünnepély műsora volt: 1. Felvonulás. 2. Himnus. 3. Szabad gyakorlat vashottal. 4. Csapatorna nyújtón. 5. Gyűrűvel magas ugrás. 6. Mintacsapat buzogány-gyakorlata. 7. Tréfás tornajátékok. 8. Énekelt a főgimn. vegyeskara. 9. Csapatorna alacsony és magas korláton. 10. Gula. Elvonulás.

— **A „balázsfalvi szegény gyermekeket segélyező egyesület“** 1906. évi december hó 31-én a magyar Kaszinó helyiségében tombolával egybekötött „Szilveszter“-estét rendez. Belépti díj 1 korona.

— **Vajasd-sárd-magyarigeni vasut.** A kereskedelmi miniszter Szűcs Elemér főerdész, nagyenyedi lakósnak előmunkálati engedélyt adott a m. kir. államvasutak tövisgyulafehérvári vonalszakaszának egy alkalmas pontjából kiágazólag Vajasd, Alsó-Gáld, Krakkó, Borosbocsárd, Magyarigen és Sárd községek érintésével a gyulafehérvár-zalatnai vasut Sárd-Magyarigen állomásáig vezetendő szabványos nyomtávu gőzüzemű vasutvonalra.

— **Köszönet.** Özv. Lászlóffy József kir. albiró és nevelt leánya Etelka ez uton mondanak halás köszönetet mindazoknak, kik mély fájdalmuk enyhítéséhez hozzájárultak

s a forrón szerstett, legnemesebb szívű, legüfelfeladózóbb és legdrágább feleséget és nevelő anyát utolsó útjára kikísérni szívesek voltak.

— **A külföldi lapokat** teljesen pótolja a Radnay Erna szerkesztésében megjelenő Budapesti Bazar, ez az elsőrangú magyar modern divatlap, melynek művészi ízléssel készült modellkepei és kiváló szabásmintái a legkényesebb igényeket is teljesen kielégítik. Előfizetési ára negyedévre 2 korona. A rendkívüli kedvezmények a lap borítékján olvashatók. Mutatványszámokkal készséggel szolgál a kiadóhivatal: Budapesti Bazar kiadóhivatala, Budapest, VIII., Baross-utca 22. sz. (Budapesti Bazar-ház).

— **A m. kir. posta- és távirdaigazgatóság** figyelemztetést tesz közbe a postai csomagok czelszerű csomagolása, helyes czimzése stb. tárgyában. Különösen szem előtt tartandók a következők: 1. Pénzt, ékszert, más tárgyakat egybecsomagolni nem szabad. 2. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosar, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagoló papír használandó. 3. A czimzésnél kiváló gond fordítandó a czimzett vezeték- és keresztnevekre vagy más megkülönböztető jelzésre, továbbá a czimzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére. 4. A czimet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a czim fatabláskára, bőrdarabra vagy erős lemezpapírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell erősíteni. A papírlapokra irt czimeket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra feiragasztani. Felette kívánatos, hogy a feladó nevet és lakását, továbbá a czimirat összes adatait feltüntető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő czimirat leesnek, elveszne, vagy pedig olvashatlanná válnék, a küldemény bizottsági felbontása után a jelzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagon levő czimirat felső részén is kitüntesse. 5. A csomagok tartalmát úgy a czimíraton, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni.

— **Egger pasztillái** gyorsan és biztosan hatnak köhögéskor, rekedtségnél és elnyálkásodásnál, a gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek. Kaphatók minden gyógyszertárban és drogeriában. Doboza 1 kor. és 2 korona. (Próbadoboz 50 fillér). Főraktár Nádor-gyógyszertár Budapest, VI., Váci-körut 17.

Irodalom.

A Föld.

(A Műveltség Könyvtárának negyedik kötete. Írták: Cholnoky Jenő, Littke Aurél, Papp Károly és Treitz Péter.)

A mérhetetlen és érthetetlen véglelenségű Világűrön keresztül, mint a bugó csiga, forog, rohan előre a Föld? Honnan? Hová? Ezek már csak a merengeni szerető poézis előtt nyílt kérdések. Aki fölűti a Műveltség Könyvtárának Világegyetem című kötetét, megtudja belőle a választ. Honnan van? — az ősködkökből. Hová? — a Herkules-csillagzat Alfa-csillaga felé. Ugyanigy csak a költői fantázia tud elkalandozni a mi bolygó sártekünk világában egészen ismeretlen és soha ember-nem-látta vidékekre. Mert ilyenek, eunek az újabb kötetnek a tanúsága szerint nincsenek. Mindössze a két pólus területe szűz még az emberi talp érintésé-

től. De itt, s azokon a többi területeken, melyeket az ember nem tudott megközelíteni, vagy nem tartott érdemesnek arra, hogy felkeressen: nincs is mit keresnie sem az embernek, sem a képzeletének. Legföljebb a tudomány tartja majd udvariasság-beli kötelességének, hogy oda is ellátogasson. Nem azért, hogy új és nem is sejtett adatokra tegyen szert, — mert azokra a mai milliókban is napról-napra bukkanhatunk — hanem, hogy eddigi adataink újabb érvekkel megerősítse.

A Föld! Törpe és hatalmas fogalom egyben. Törpe, mert hiszen csak milliomod része annak a forgó keringő Világnak, mely izzik, fejlődik, vagy fagyosan tesped körülte. S ezt a földet a mai ember már legeslegújabb közlekedési eszközeivel körülutazhatja kurtá egy-néhány hét lefolyása alatt. De hatalmas fogalma egyszerismind, mer akármilyen szűk és kicsinyes a nagy Univerzitással összevetve, mégis — a mi csöpp emberi világunk szempontjából tekintve — bölcsője és koporsója emberemzedekek ezreinek, melyek itt születtek, éltek, haltak meg, hogy a következő generációk mindjobban megismerhessek helyzetüket a földön, a föld helyzetét a bolygórendszerben, azét a naprendszernek szisztemiában és így mind kijebb a nagy Makrokosmosz aránytalanságai felé...

Az ember helyzete a földön, — ez az, amit négy derek magyar tudós, Cholnoky, Littke, Papp és Treitz, — nemcsak nagy tudós, de négy derek pompastollú író is — az Atheneumnak ebben a fenyés kötetében hetedfélszáz oldalon ösmertet. Nemcsak azokat a tudományos eredményeket, amelyeket voltaképpen minden művelt embernek ismernie kellene, hanem, meglepően ügyes rövidséggel s a magyar tudományos irodalomban szokatlan elevenséggel, azokat az utakat is, amelyeken a kutató, küzködő emberi ész ezekhez az eredményekhez eljutott. Mert ha az eredmények nagy értékűek és feltétlenül tudnivalók, a hozzájuk vezető utak szinte izgatón érdekesekek s olyan olvasmányt nyújtanak, amit még a tudomány nem tulságos kedvelői sem tehetnek le kezükből, ha már átlapozásukba belefogtak.

De érdekes minden, ami ebben a kötetben benne foglaltatik. A felnőtt ember is gyermekies kíváncsisággal olvassa Papp Károly írását, amely elmondja a föld keletkezésének és fejlődésének ködbe vesző történetét; belevilágít azokba az anyagokba, melyek, fönt merev szirtekké hűlve, lent, roppant mélységekben izzó lávák alakjában ömölve, ezt a mi szülőtalajunkat és temetődrünket alkotják; elbeszéli az anyag kristályokba való összeállásának változatos rendszereit; majd a földnek őstörténetét, melyet a tudomány rekonstruálta olyan tájképleírások díszítenek, aminőket a fantázia legforróbb percében sem alkothat; melyben olyan csodaszörnyek kusznak, repülnek, harcolnak, amilyenekről — a legközépkoribb misztikum beteges babonája sem álmodhattott. Aztán jön az ember és uralmába veszi ezt a csodavilágot, amely dajkálja és táplálja, vagy mostohán, vagy hálásan. Mért és hol hálásan, mért és hol mostohán: erről Treitz Péter világosítja fel az olvasót, természetvilágról irt világos, tudós és mégis könnyed fejezeteiben, melyek után Littke Aurél veszi át a szót, hogy elbeszélje, miképp került a föld az ember uralma alá.

A nyolczvan esztendőös emberben csakugy van valami az örök Robinzomból, mint a nyolcz esztendőös gyermekben s ezért érthető,

ha ezeket a fejezeteket követi az olvasó a legfeszültebb érdeklődéssel. Ezekből látja, hogy áll meg a már nagy-kulturájú ember két és fél keskeny világrész kereteiben, hogyan találja kicsinynek ezt a területet, hogyan indul meg s keresi-kutatja a többi, a mire szintén joga van, de amit még ismer-nie nem adatott. És lélekzeftöjtva követjük útján a vörös Eriket, aki rideg normannjával Grönlandba jut; Marco Polot, a sima olaszt, aki Kinán at, Japánba, a mesés Cipanguig halad; a rajongó spanyolt, Cristobal Colont, a világtörténet Kolombusát, a ki fölfedezi Amerikát, de nem tud róla; az erélyes portugált, Vasco da Gamat, aki körülhajózza Jöreméység fokát és honfitársát, Magellánt, aki először járja körül a földet, ezer veszély és száz halál közepett; a konkvisztádorok kalandos sorát Cortezzel, Pizaroval élükön, s a többi nagyotmérőket, Cookig, Ausztrália fölfedezőjéig és a mai sark utazókig, Nordenskjöldig, Nansenig, Pearyig.

Mennyi tudásnak, kalandvágynak, akaratnak és erőnek kellett összefognia, hogy végre az ember magáénak mondhasa a Földet! S hogy tudás, kalandvágy, akarat és erő mit juttattak birtokunkba, hogy fest az, ami már mind a miénk: Cholnoky Jenő mondja el, aki alig kétszáz oldalon köröskörül visz bennünket a földön, melyet jobban ismer, mint a laikus a saját tenyerét. De nemcsak Cholnoky és szerző társai beszélnek. Beszél helyettük az a 300 kép és 50 színes melléklet, amely a nyomtatott szöveget megszakítja és tarkítja. Aki ennek a huszonnégy koronás kötetnek szövegét végigolvassa, képeit végig gyönyörködji, az mindent tud, amit összefoglalóul a tudomány mai állása a mai intellektuel-nek adhat.

S ez a legnagyobb dicsérete a kötetnek, szerzőinek és kiadójának egyaránt.

G. A.

SZERKESZTŐSÉG:

Dr. Garda Kálmán, Török Bertalan, Dr. Varró László.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár részv.-társ.

Nem kidobott pénz,

hanem határozottan gyümölcsözőtő töke az, amit a Scott-féle Emulsió-ért kiadunk, mert a jó, erőteljes egészség mindig többet ér a vagyonnál. A Scott-féle Emulsió a legjobb norvégiai gyógycsukamájolajat tartalmazza és kizárólag csakis ezt a minőséget használják a Scott-féle Emulsió készítésére. A magában sajátásgos Scott-féle készítési eljárás 30 éven át gyűjtött tapasztalatoknak és tanulmányoknak az eredménye. Ezen szer rendkívül hatáserővel bír és ott, ahol betegséget gyógyítani, vagy a betegség pusztító következményeit kell leküzdeni, gyors és biztos sikert ér el. A közönséges csukamájolajjal megközelíthetőleg sem lehet oly kedvező, biztos eredményeket elérni, mint a Scott-féle Emulsió-val.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál: 208 1—

Dr. Budai Emil „városi gyógyszertára”

Budapest, IV., Váci-utca 34/50.

≡ Egy eredeti üveg ára: 2 kor. 50 fillér. ≡

Kapható minden gyógyszertárban.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szócig 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozódásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeltek. Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel.

Kiadó magánlakás február 20-tól. Felszeg-utca 3. szám. 3 szoba, veranda, konyha, kamara és pincze. 280 1-2

Sz. 3136-1906. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Vizaknai társalkodó egyesület végrehajthatóan Wilhelm Sándor hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 126 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék (a vizaknai kir. bíróság) területén levő Vizaknán fekvő a Wilhelm Sándor végrehajtást szenvedett nevével Wilhelm Sándorné Frankó Ágnes nevére átment a vizaknai 620 sz. tjkvben A + 1 r. sz. 1162, 1163 hr. sz. alatt felvett faház és kertre az árverést 1209 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1907. évi február 1-ső napján d. e. 9 óra-kor ezen telekkönyvi hatóság hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik, végrehajtható és képviselője kivételével tartoznak az ingatlan becsarának 10%-át vagyis 120 k. 90 fill. készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni. Kelt Vizaknán, 1906. évi december hó 11-én.

Korirsky,
kir. járásbíró.

291 1-1

Köhögés!

Ki ide nem figyel, maga ellen vétkezik!

Kaiser Caramell-cukorkái
a három fenyűvel.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva rekedtség, katarhus és köhögés ellen.

4512 bizonyítvány igazolja, hogy megtartja, amit ígér. Csomagja 20 és 40 fillér.

Schiessl Károlynal,
Balázsfalván.

73 18-32

As Orsz. Gond. Munkás- és Családsegély-pénztár ajánlunk jó indulatába. **Immeresse ezt az édes cukorkát a nép hőrdobrá.** Biztosan Családait ezen segély-pénztárnál.

NAGY JENŐ

szájpád nélküli műfog-spezialista
KOLOZSVÁRT, Wesselényi M.-u. 6. sz.

Készít szájpádnélküli természetűen szilárdan álló fogakat 16 koronáért. 95-104

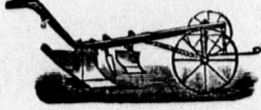
Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pekete-cukorkánál**. Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-felét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van. 1 doboz 60 fillér. Csak RÉTHY-felét fogadjunk el! 244 3-12

<p>Pontosság! Lakikmerőség!</p> <p>Saját érdekében hirdessen kizárólag</p> <p>LEOPOLD GYULA</p> <p>hirdetési irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 magyar kizárólagos képviselővel</p>		<p>Requiny-féle római vértisztító-szörp</p> <p>páratlan szer minden bőrbajnál, dujakórnaál. Vérbőségben szenvedőknek nélkülözhetetlen, vérjavító és vértisztító.</p> <p>Nagy üveg 3 kor. 3 üveg 9 kor. utánvétellel küld.</p> <p>REQUINY ATTILA gyógyszerész, Budapest, VII., Kúli-8 Kerepesi út 24. A híres RÁKÓCZI GYOMORKESERÜ egyedüli készítője.</p> <p>Érdekes prospektus ingyen!</p>		<p>KÉSMÁRKI LENVÁZON DAMÁST.</p> <p>áruk csak akkor valódiak.</p> <p>VÁLDO SZEPESSEGI VÉDŐ JEY ECHT ZIPSER</p> <p>ha ezen védjeggyel vannak ellátva.</p>		<p>VÉRSEGENYSÉG, ETVÁGYTALANSÁG, IDEGESÉG</p> <p>gyógyítására a leghatásosabb készítmény a KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.</p> <p>Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.</p> <p>Kis üveg ára 8-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszertárakban. Postán küldi: KORONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kálvin-tér.</p>		<p>TUDÓBAJOSOKNAK</p> <p>és mindenkié, aki köhög, rekedt, páratlan szolgálatot tesz a</p> <p>Halápi-féle hársfamezszörp</p> <p>Mintatüveg 8 koronáért küld</p> <p>APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRÚT 64.</p>	
<p>PLATSCHEK VILMOS</p> <p>elismert legolcsóbb, legszolidabb</p> <p>FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza</p> <p>Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).</p>		<p>A világot bámulatba ejti a</p> <p>Hammond</p> <p>írógép.</p> <p>Kizárólagos elárúsító:</p> <p>FABAGÓ TESTVÉREK</p> <p>Budapest, V., Arany János-u. 8.</p> <p>Kérjen mindenki prospektust!</p>		<p>Szeplő, májfolt, pattanás, mitosz, rancok eltűnés az arcról a valódi angol</p> <p>BALASSA FÉLE UGORKATEJ</p> <p>szépségszerrel való bőkezés által.</p> <p>Egy üveg ára 2 korona.</p> <p>Hossz ugorokasáppan 1 k. puder 1-20 k.</p> <p>Főszékhely: BALASSA KORNÉL gyógyszerész Bpest, Andrásy-út 47.</p>		<p>KATZER</p> <p>-féle részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb. 1/4 millió részvénytőke.</p> <p>Budapest, Ó-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Új-utca 43.</p> <p>Katzer szörmeárai az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.</p>			
<p>Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?</p> <p>SCHULLER FERENCZ</p> <p>ujjonnan berendezett elsőrangú étteremben</p> <p>Budapest, VI., Andrásy-út 39.</p> <p>mert ott jó magyar konyha, valódi tiszta borok és pontos kiszolgálás van</p>		<p>BABYMIRA-CRÉM</p> <p>legjobb szer kitések, ótvár, ráncok, feldörzsölt és kipállott bőr gyógyítására.</p> <p>Egyedüli készítő:</p> <p>BRODJOVIN H. gyógyszer. ZÁGRÁB</p> <p>5 doboz ára bérn. 8 K 20 f., 10 doboz 8 K 80 f.</p>		<p>Pacific</p> <p>TOJÁS KÉSZÍTMÉNY</p> <p>tojás-sárgája helyett használható a sütés és főzésnél.</p> <p>NAGY MEGTAKARÍTÁS.</p> <p>Kapható minden főzészertben és drogeriában. Készít:</p> <p>STROBENTZ TESTVÉREK. R. F.</p> <p>vegyészeti gyára, BUDAPEST.</p>		<p>„Zsorna”-féle</p> <p>NEPELEJTS védjeggyű férfi nyakkendő, kitűző</p> <p>magyar ipari PÁRIS SZÁLLODA</p> <p>Scallodás: Simon Pál</p> <p>Budapest, VI., Váci-körút 26. sz.</p> <p>100 szoba 2-30 K-tól felfelé, kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem. Villamos vasúti megállóhely az ország pályaudvarok és halók felé.</p>			
<p>KISS SZERENCSEJE NAGY</p> <p>VÁSÁROLJON CSAK KISS-FÉLE</p> <p>SZERENCSE-SORSJEGYET</p> <p>KISS KÁROLY és TÁRSA</p> <p>BUDAPEST KOSSUTH L. U. 13.</p>		<p>A BREZDAI MOTORGYÁR</p> <p>részvénytársaság</p> <p>benzin-, gáz-, szivógáz-motorok és benzín letomobílliai szakkörökben elismert legjobbak az összes gyártmányok között.</p> <p>Vezér-társaság: GELLÉRT IGNÁC és Tsa</p> <p>Budapest, VI., Teréz-körút 41.</p> <p>Prospektus ingyen.</p>		<p>KISS KÁROLY és TÁRSA</p> <p>BUDAPEST KOSSUTH L. U. 13.</p>					

Hegyi János

műlakatos és gépjavitó műhelye
NAGYENYEDEN.

Elvállalok mindennemű épület, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrácok, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanycsengők, telefon és villámhárítók szakszertű szerelését. Varró gépek és kerékpárok javítását s gyári árban való újonnan beszerzését, vegre mindennemű gőzcsaplók, motorok, szivattyúk és szivattyuskutak, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árakban való beszerzését. — Ajánlom a ga daközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan acélfejű ekéimet és vasboronáimat, melyeket jótállás mellett felelősséggel adok el, nem tetszőket kicserélek, vagy kivánság szerint átalakítok. — Egyben értesítem a n. é. közönséget, hogy **április hó 24-étől lakásom és műhelyemet Tövis-uteza 19. szám alá helyeztem át.** Szakmámba vágó költségvetéssel díjtalanul szolgálok. Beesés pártfogást kér

kiváló tisztelettel

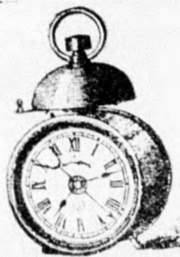
HEGYI JÁNOS,

műlakatos és gépjavitó műhelye.

34 22-26

Magyarnak Pécs, Németnek Bécs!

Ne küldjük pénzünket külföldre.

Alkalmos maradandó értékű karácsonyi ajándékok.

Kitűnő ébresztő, 18 cm. magas, szép fényezett nikkeltokban, borgony járással, megbírható szerkezettel, pontosan szabályozva 2 korona 80 fillér, 3 drb 7 korona 80 fillér, éjjeli világitó számlappal 4 korona.

Valódi ezüst gyűrű, mely úgy ragyog, mintha a legszebb gyémántokkal lenne kirakva, 2 korona, 5 soros 1 korona 40 fillér.

Valódi arany fülbevaló 6 korona, ezüst aranyozva 4 korona.

Ezüst aranyozva, ragyogó kövekkel, margit gyémánttal 1 korona 50 fill. 6 karátos aranyból 5 korona, legjobb 14 karátos aranyból 9 korona.

Koczkázat kizárva, nem tetsoért a pénz vissza.

Nagy képes árjegyzék, mely arany és ezüst órák, láncok, gyűrűk, ékszerek, étszerek és látszerek stb. szülő, 2500 ábrát tartalmaz, ingyen és bérmentve.

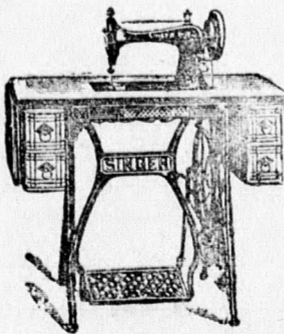
Schönwald Imre

Pécs, magyar órásmester, ékszergyáros és látszerész.

276 3-30

SINGER

varrógépek

a leghasznosabb

karácsonyi ajándékok.

Singer Co. Varrógép Részv.-Társaság.

Nagyenyed, Vár 14. szám.

A NAGYSZEBENI ÁLTALNAOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzálogkölesönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

- A. 4³/₄%** kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 30000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 26 K. 11 f.
- B. 5%** kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 20.000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 27 K. 16 f.
- C. 5¹/₄%** kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.
- a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.
- b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 80 f.
- D. 5³/₄%** kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 2000 K.
- a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.
- b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
- c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
- E. 6%** kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
- a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
- b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
- c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
- d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Az A. alatti kölcsönök csak földbirtokra, a B. C. D. és E. alattiak házakra is adatnak; valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetettek ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

217 13-26

Köhögés, rekedtség és elnyalkosodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger

mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják s kitűnő ízűek.
Doboza 1 kor. és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor“ gyógyszer-tár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Nagyenyeden kapható:

Nóvák István

Arany Csillag gyógyszer-tárban,

U. Kovács József

Bethlen Gábor gyógyszer-tárban,

Éljen

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Budapesten az egyetlen független
ellenzéki nagy napilap:

AZ UJSÁG

Előfizetési ára:

Egész évre 28. — kor.

Félévre 14. — „

Negyedévre 7. — „

Egy hónapra 2.40 „

Deczember hó első felében Az Ujság minden előfizetője ingyen és bérmentve megkapja Az Ujság gyönyörű Album Naptár ajándékát színes műmelléklettel.

Megrendelési cím: „AZ UJSÁG“ kiadóhivatala,
Budapest, VII., Kerepesi-út 54.

Már megjelent

és kapható Cirner J. József
és Földes Ede keres-
kedőknél a

Leg-
olcsóbb
Naptár

Gazdag tartalommal,
az erdélyrészi orszá-
gos vásárok pontos
kimutatásával és hasz-
nos tudnivalókkal.

Ára
csak
30 fillér.

Csak SICULIA névvel ellátott üvegek valódiak.

A MÁLNÁSI „SICULIA” FORRÁS-VIZ

a sós savanyúvizek királya.

Sziklarétegeken át fűrt
ártézi forrás.

A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen. Korányi, Kéthy, Tauszk, Riegler, Nuriesán József tanár urak szakvéleményei a MÁLNÁSI „SICULIA” forrást a kontinens legdúsabb természetes alkalikus sós savanyúvizének minősítik.

Magyarországi főraktár:

BRÁZAY KÁLMÁN
BUDAPEST, József-körút 37.

Kapható minden gyógyszeriarban, drogéria és fűszerkereskedésben. 242 15—20

NAGYENYEDI KÖNYVNYOMDA ÉS PAPIRÁRUGYÁR R.T. NAGYENYEDEN.

Készít: műveket, folyóiratokat, hírlapokat, körleveleket, képesárjegyzékeket, levélpapírokat, falragaszokat, meghívókat, mindennemű kereskedelmi nyomtatványokat, takarékpénztári zárszámadásokat

könyv- és könyvnyomdai kivitelben.

Továbbá póstacsomag- és üvegcsimkét, porkapszulákat, papírzacsókat, kötőpapírokat és mindennemű gyógyszerészeti nyomtatványokat ◊ könyv- és könyvnyomdai vagy dombornyomásban szép és olcsó kivitelben.

Mindennemű DOBOZÁRUT (Cartonnage)
u. m. közönséges és hajlított dobozokat stb.

gyógyszereszek, cukraszok és gyárosok részére kisebb árucikkek jutányos és célszerű csomagolására olcsó árban szállít.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 157.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.

Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5 $\frac{1}{2}$ %, 6%, 6 $\frac{1}{2}$ % mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számíttat le.

Betétet 4 $\frac{1}{2}$ % kamattal fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

19 100—104

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED Alsó-Fehér megye.

100 KAT. HOLD.

A legszebb gyümölcsfák.

Kifogástalan szőlőoltványok.

80.000 gyümölcsfa oltvány
1 millió gyümölcsfa-ágy
1 millió előkerítés csemete.
Sétaterlek • Diszoserjek • Rozsák.
Bogyógyümölcsök stb.

1 $\frac{1}{2}$ millió szőlőoltvány.
Európai és amerikai sima és gyökeres szőlővesszők stb.
Árjegyzék és művelési utasítás ingyen.

EGYESÜLT FA- és SZŐLŐOLTVÁNYISKOLÁK FISCHER ÉS TÁRSA, és AMBRÓSI M.

215 26—140

Valódi francia

színházi látcsövek

csekély havi

részletfizetésre!

AUFRECHT ÉS GOLDSCHMIED

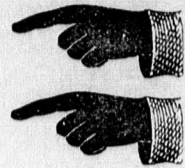
Budapest, VI., Andrásy-út 17.

Hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

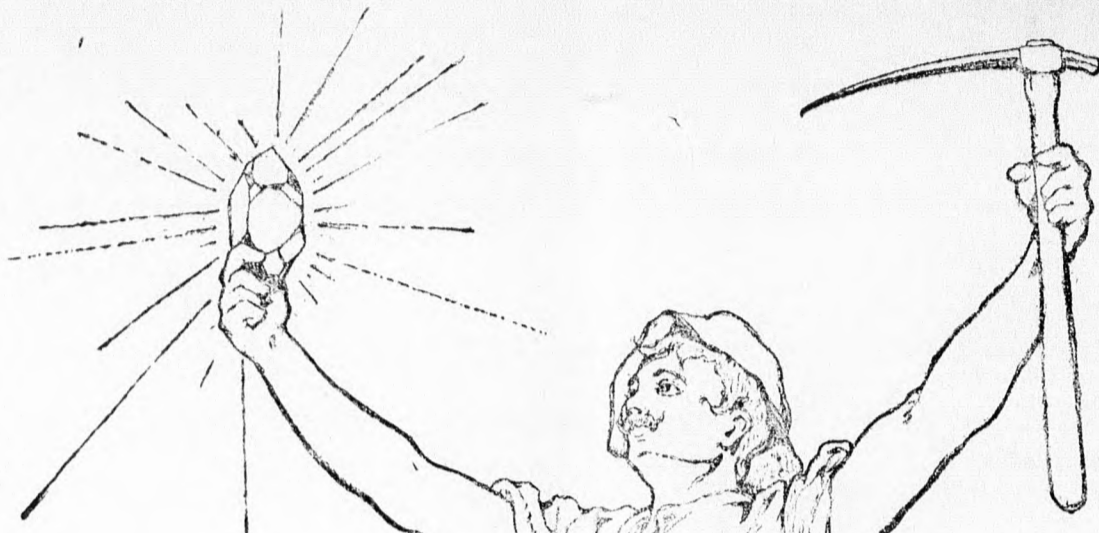
MEGJELENT A MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRA

4-dik
kötete

A FÖLD

302
szöveg-
képpel
és 53
szines
és fekete
műmel-
léklettel

A Műveltség
Könyvtára
megrendel-
hető bár-
mely Könyv-
árusnál
vagy a
Kiadótársu-
latnál.

A Műveltség
Könyvtára
kötetei fél-
évenként
jelennek
meg.

A Föld című kötet tartalma:

- I. rész. **A Föld anyaga.**
IRTA: PAPP KÁROLY.
- II. rész. **A Föld története**
IRTA: PAPP KÁROLY.
- III. rész. **A termőtalaj.**
IRTA: TREITZ PÉTER.
- IV. rész. **A Föld felfede-
zése.** IRTA: LITKE A.
- V. rész. **A Föld hegyei
és vizei.**
IRTA: CHOLNOKY JENŐ.
- Betűrendes név- és tárgymutató.

A Műveltség Könyvtára

két sorozatban jelenik meg, min-
den sorozat HAT-HAT kötetből
áll. Több ezer szöveggéppel, szí-
nes és fekete műmellékletekkel.

I. sorozat

Természet-
tudományi,
technikai és
társadalom-
tudományi
ismeretek.

Egy-egy sorozat
ára 6 kötetben

144 K

II. sorozat

Irodalmi, tör-
ténelmi és
művészeti
ismeretek.

A tizenkét kö-
tetből álló tel-
jes munka ára

288 K

HÁROM KORONÁS HAVI
RÉSZLETFIZETÉSRE IS MEG-
RENDELHETŐ.
EGY-EGY KÖ-
TET ÁRA . . . **24 K**

Kérjen az egyes kötetekről,
vagy az egész munkáról
külön prospektust
bármely könyvárusnál vagy
a kiadó társulatnál

ATHENAEUM IRODALMI ÉS
NYOMDAI R.-T.
BUDAPEST VII. KERÜLET,
RÁKÓCZI-ÚT 54.

A Műveltség Könyvtára óriási sikere páratlan a magyar könyvpiacra. A vállalat páratlan kelendőse legjobban bizonyítja, hogy a Műveltség Könyvtára a magyar közönség szükségletének teljesen megfelel.

A MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRÁBÓL eddig 40.000 kötet adatott el.